

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
GEMEENTERAAD
2022 -- 2026**

**BERNHEZE SOCIAAL &
ZELFSTANDIG VERDER**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave:	pagina 2
Hoofdstuk 1: Algemene zaken	
1.1 : Serviceverlening aan de inwoners	pagina 4
1.2 : Overleg met inwoners	pagina 4
1.3 : Kerntakendiscussie	pagina 4
1.4 : Vergoedingen raadsleden	pagina 4
1.5 : Externe adviesbureaus	pagina 4
1.6 : Veiligheid en openbare orde	pagina 5
1.7 : Dierenwelzijn	pagina 5
Hoofdstuk 2: Verkeer, openbaar vervoer en wegen	
2.1 : Verkeer	pagina 6
2.2 : Openbaar vervoer	pagina 6
2.3 : Wegen	pagina 6
2.4 : Inwoners met een beperking in het verkeer	pagina 7
Hoofdstuk 3: Onderwijs, Cultuur en Recreatie	
3.1 : Algemeen	pagina 8
3.2 : Bibliotheek	pagina 8
3.3 : Kunst en cultuur	pagina 8
3.4 : Lokale omroep	pagina 8
3.5 : Kinderopvang en peuterspeelzalen	pagina 8
3.6 : Onderwijs	pagina 9
3.7 : Verenigingen	pagina 9
3.8 : Sportaccommodaties	pagina 9
3.9 : Dorpshuis/gemeenschapshuis	pagina 10
3.10: Ontwikkelingssamenwerking	pagina 10
3.11: Fairtrade	pagina 10
3.12: Recreatie en toerisme	pagina 10
Hoofdstuk 4: Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	
4.1 : Sociaal Bernheze	pagina 11
4.2 : Sociale zekerheid	pagina 12
4.3 : Bijzondere bijstand en Wmo-gelden	pagina 12
4.4 : Jeugd en jongeren	pagina 12
4.5 : Banenplannen en re-integratiebeleid	pagina 12
4.6 : Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	pagina 13
4.7 : Ouderen	pagina 13
4.8 : Mantelzorg	pagina 13
4.9 : Vluchtelingenbeleid	pagina 13
Hoofdstuk 5: Volksgezondheid, milieu, afvalverwerking en riolering	
5.1 : Volksgezondheid	pagina 15
5.2 : Megastallen	pagina 15
5.3 : Milieu/ODBN	pagina 15
5.4 : Water	pagina 16
5.5 : Natuurbescherming	pagina 16
5.6 : Groen in de wijken en buitengebied	pagina 16

5.7 : Riool	pagina 16
5.8 : Duurzaam bouwen	pagina 16
5.9 : Energie	pagina 17
5.10: Afval	pagina 17
5.11: Hergebruik - cradle to cradle	pagina 17
Hoofdstuk 6: Ruimtelijke ordening en woningbouw	
6.1 : Bestemmingsplannen	pagina 18
6.2 : Woonwijken	pagina 18
6.3 : Sociale woningbouw	pagina 18
6.4 : Starters en senioren	pagina 18
6.5 : Bouwgrond en toewijzing	pagina 19
6.6 : Bedrijfsterreinen	pagina 19
6.7 : Buitengebied	pagina 19
6.8 : Speelvoorzieningen	pagina 19
6.9 : Wonen met een beperking	pagina 19
Hoofdstuk 7: Financiën, werkgelegenheid en economie	
7.1 : Wereldwijd	pagina 20
7.2 : De lasten voor de inwoners	pagina 20
7.3 : Tarieven OZB	pagina 20
7.4 : Economische zaken	pagina 20
7.5 : Ondernemingspolitiek en MVO	pagina 20
7.6 : Werkgelegenheid voor iedereen	pagina 21
Samenvatting / Speerpunten	
	pagina 22

Hoofdstuk 1: Algemene zaken

Voorop het verkiezingsprogramma staat al dat de SP Bernheze voor een zelfstandig Bernheze blijft gaan. Zelfstandigheid is namelijk van groot belang, want de gemeente Bernheze neemt dan haar eigen beslissingen. De gemeente hoeft dan de oren naar niemand te laten hangen. Bernheze kan eigen besluiten blijven nemen, in het belang van alle inwoners. Het gaat tenslotte altijd om de mensen. Mochten er in de toekomst ooit besluiten over gemeentelijke herindeling genomen worden, dan houdt Bernheze altijd een bindend referendum. De inwoners hebben het laatste woord.

1.1: Service-verlening aan de inwoners

Service en communicatie kunnen altijd beter. De **SP Bernheze** wil inwoners de mogelijkheid geven om een klacht in te dienen bij een onafhankelijke (ombuds)-commissie. Deze commissie behandelt binnenkomende klachten van inwoners en doet bindende uitspraken. De ombudscommissie rapporteert regelmatig aan de gemeenteraad.

1.2: Overleg met inwoners

Het gemeentebestuur betreft de inwoners bij lopende en nieuwe zaken. Burgerparticipatie krijgt een belangrijkere rol. De **SP** kiest voor zowel jongeren- als ouderenparticipatie. Maar ook aandacht voor zaken als overlastgevende verkeerssituaties, openbaar groen, speelvoorzieningen, nieuwbouw en uitbreidingsplannen. Met inwoners zaken bespreken om draagvlak te krijgen. Eigenaarschap is van belang. De gemeente organiseert regelmatig bijeenkomsten in wijken en kernen. Dit om de mening van de bewoners te horen. De mensen krijgen dan voorlichting over initiatieven die zij kunnen ontwikkelen in wijken met een bijdrage vanuit de gemeente. De inwoners voeren zo met elkaar de regie over de eigen woon- en leefomgeving. De leefbaarheid in de kernen staat standaard centraal in Bernheze. Bewonersinitiatieven benadert de gemeente met waardering. Daar waar een initiatief hulp of sturing nodig heeft, neemt de gemeente verantwoordelijkheid en biedt hulp.

1.3: Kerntakendiscussie

Uitgangspunt voor de **SP** is dat een gemeente efficiënt werkt. Dat wil niet zeggen dat belangrijke taken afgestoten worden. Zaken van groot algemeen belang worden door de gemeente beheerd en uitgevoerd. Privatiseren van voorzieningen die van algemeen belang zijn, kan niet in de visie van de **SP**. De service gaat dan vaak omlaag en de prijs omhoog. De gemeente heeft hierin een belangrijke signaalfunctie naar de landelijke politiek. De energiemarkt en de zorg zijn voorbeelden uit het verleden die alleen maar kostenverhoging met zich meebrachten.

1.4: Vergoedingen raadsleden

SP-raadsleden dragen uit principe en solidariteit 75% van de raadsvergoeding af. Zij nemen genoeg met 25% van de vergoeding, dit voor gemaakte onkosten als raadslid. **SP-ers** werken op die manier belangeloos aan een betere wereld op basis van solidariteit en eerlijk delen.

1.5: Externe adviesbureaus

Uitgangspunt is dat Bernheze zoveel als mogelijk met eigen ambtenaren uitvoert. Als aantoonbaar niet voldoende kennis in huis is, kan de gemeente externe expertise inhuren. Om het inhuren van bureaus te beperken, zorgt de gemeente dat medewerkers goed bij blijven binnen hun vakgebied. Zij volgen regelmatig scholing om kennis op het gewenste peil te houden en zo nodig uit te breiden. Het bestuur van Bernheze functioneert met zo min mogelijk adviesbureaus. De expertise die soms een keer nodig is, zou ook samen met andere gemeente ingekocht kunnen worden. Keuze voor een gezamenlijke 'expertisepool'. Uitwisselen van functionarissen met buurgemeenten is ook een optie.

1.6: Veiligheid en openbare orde

Met het veiligheidsbeleid is Bernheze goed op weg. Maar het blijft een punt van aandacht. Het gevoel van veiligheid in de gemeente Bernheze wordt planmatig aangepakt. Dit beleid wordt de komende jaren verder uitgebreid. Mensen moeten met een gerust hart de straat op kunnen, zonder een gevoel van onveiligheid. De gemeente garandeert verder acute opvang, bijvoorbeeld in het geval van eerwraak. Punt van aanhoudende zorg blijft de dreiging van criminele ondermijning. De SP Bernheze wil hierin bij voorkeur 'Brabantbreed' optrekken. Gemeenten werken dan intensief samen, om te voorkomen dat de onderwereld en de bovenwereld vermengd raken. Alleen krachtig optreden met elkaar biedt soelaas.

Brandweer: Het brandweerkorps beschikt over goed materieel om de veiligheid van brandweerlieden te garanderen. De brandweer oefent regelmatig om te zorgen dat de slagkracht optimaal is. Controles op brandveiligheid van openbare gebouwen en instellingen worden de komende jaren voortgezet. Vooral de groep vrijwilligers bij de brandweer verdient groot respect voor hun inzet ten behoeve van de samenleving.

Openbare verlichting: Openbare verlichting is in alle kernen en op de doorgaande routes goed in orde. Veiligheid en het veiligheidsgevoel worden zo meer gegarandeerd. Fietzers en voetgangers verdienen hierbij zeker extra aandacht en zorg. Zij zijn immers de meest kwetsbare verkeersdeelnemers. Op plaatsen waar de openbare verlichting te wensen over laat wordt een plan van aanpak gemaakt.

1.7: Dierenwelzijn

De gemeente maakt principieel gebruik van proefdiervrije artikelen. Bernheze draagt dit uit naar haar inwoners. Dieren hebben verder recht op een stressvrij bestaan, in voldoende ruime behuizing. Wantoestanden worden direct hard aangepakt. Diervriendelijke methoden worden gestimuleerd vanuit de gemeente. De dierenbescherming neemt een belangrijke plaats in bij het streven naar verder welzijn van het individuele dier. De **SP Bernheze** denkt hierbij aan hobbydieren en aan beroepsmatig gehouden dieren. Jagen voor het plezier is niet meer van deze tijd. Jagen als beheersvorm om schade aan landbouwgewassen te voorkomen is achterhaald. Op zo kort mogelijke termijn wordt de plezierjacht op gemeentelijke gronden en terreinen gestopt. Er zijn diverse methoden om effectief landbouwschade te bestrijden zonder afschot van dieren. Hiervoor schakelt Bernheze de Dierenbescherming in. Als er door omstandigheden toch wild afgeschoten moet worden, dan gebeurt dit uitsluitend door gecertificeerde experts. De gemeente betaalt mee aan de Stichting HoKaZo. Dierenopvangcentrum HoKaZo heeft een eigen dierenambulance en pleegzorg netwerk. Dit werk wordt door vrijwilligers gedaan. De medewerkers van de dierenambulance halen zwerfdieren op uit de 10 aangesloten gemeenten en brengen ze naar HoKaZo. Ook verlenen ze hulp aan dieren in nood (bijvoorbeeld na een aanrijding). Dergelijk werk verdient blijvende steun en financiële hulp richting professionalisering. Wat betreft natuurgebied de Maashorst streeft de SP Bernheze naar een beheersregime, met zo maximaal mogelijk draagvlak onder de drie betrokken gemeenten. In goed overleg wordt gezorgd voor voldoende bewegingsruimte voor de aanwezige dieren. Mens en dier zijn in harmonie met elkaar in het natuurgebied.

Hoofdstuk 2: Verkeer, openbaar vervoer en wegen

2.1: Verkeer

De **SP Bernheze** wil een verdere ontlasting van de dorpskernen door onder andere omleiding van doorgaand verkeer. Noodzakelijke verkeersremmende plateaus op kruisingen zijn goed aangelegd. De hoogte van noodzakelijke drempels/plateaus is volgens de CROW-richtlijnen. Hulpdiensten moeten wel zo snel als mogelijk en zeker binnen de aanrijtijden ter plekke kunnen zijn. Als iedere minuut telt, dan is oponthoud door niet correct aangelegde verkeersdrempels funest! Verloren tijd door overbodige verkeersdrempels is voor de **SP Bernheze** onaanvaardbaar. Oplossen van onveilige situaties kan op verschillende manieren. Het kan door:

- 30 kilometerzones in de kernen;
- bevorderen van langzaam verkeer;
- parkeren in goede banen leiden.

Verkeer tussen de kernen stroomt probleemloos. Bij het oplossen van de onveilige verkeerssituaties worden omwonenden altijd betrokken. Onveilige situaties rond scholen en sportclubs met kinderen worden direct aangepakt. Veilige oversteekplaatsen voor de schoolkinderen zijn een eerste vereiste. Wild parkeren rond scholen is een groot probleem voor kinderen die te voet komen en gaan. Het wild parkeren vereist een adequate aanpak door een BOA en/of de politie.

Bedrijven dragen zelf altijd zorg voor voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein. Als dit niet mogelijk is, dragen ondernemingen bij in de kosten van de aanleg van extra parkeerplaatsen.

Financiële middelen worden vrij gemaakt voor het aanleggen van veilige voetpaden. En om fietspaden tussen de kernen te realiseren. Voetpaden, fietspaden en bermen worden goed onderhouden. Voor ouderen en gehandicapten is de huidige staat van onderhoud plaatselijk niet altijd voldoende. Voetpaden en fietspaden zijn op plaatsen te hobbelig zodat het voor ouderen en gehandicapten moeilijker is om zich vrij te kunnen bewegen. Voor het langzame verkeer (fietsers/voetgangers) worden plannen verder ontwikkeld en uitgevoerd. Voor schoolgaande kinderen zijn goede en vooral veilige fietsroutes nodig. Onveilige situaties, die via burgerparticipatie worden aangekaart, pakt de gemeente op. De gemeente stimuleert het openbaar vervoer waar mogelijk. Inwoners zonder auto kunnen overal komen binnen een redelijke tijd, tegen een aanvaardbare prijs. Dat geldt voor alle kernen van Bernheze. Woonwijken zijn verkeersveilig, waarbij de nadruk op wonen ligt. Langzaam verkeer voert de boventoon, de auto is te gast. In woonwijken horen geen doorgaande wegen te liggen. Sluipverkeer wordt actief tegen gegaan. Als voorbeeld wil de SP serieus overwegen om de vierde poot aan de rotonde in Heeswijk-Dinther te realiseren.

2.2: Openbaar vervoer en fietsvoorzieningen

De gemeente stimuleert het openbaar vervoer (zie ook 2.1). (Buurt)bussen rijden tussen alle kernen. Hierbij is de bezetting niet maatgevend. Inwoners zonder een eigen auto hebben recht op voldoende mobiliteit binnen Bernheze. Dit in verband met werk, verenigingsleven, familiebezoek of andere zaken. Toegankelijk openbaar vervoer. Bussen zijn toegankelijk voor rolstoelen. De uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer (CVV) wordt in samenspraak met alle belangenorganisaties georganiseerd. De gemeente zorgt voor voldoende parkeermogelijkheden voor mensen met een beperking.

Fietsen (o.a. E-bikes) in de plaats van autorijden wordt bevorderd door:

- Waar mogelijk aanleg van fietspaden langs alle 60- en 80-kilometer wegen
- Goede en veilige fietspaden (denk onder meer aan voldoende verlichting langs fietspaden)

2.3: Wegen

De **SP** wil doorgaan met het adaptief wegbeheer. Dat betekent kijken waar wegonderhoud nodig is en waar het kan wachten. Verbindingswegen tussen de kernen en wegen in de kernen zijn vrij van scheuren en gaten. Het onderhoudsniveau van voetpaden, fietspaden en bermen hoort op peil te zijn. De **SP** wil ook dat het onderhoud van wegen minimaal ruim voldoende is. Dat is de ondergrens. Het is wenselijk zuinig om te gaan met bestaande zandwegen en ze in principe altijd te behouden. Dit in het kader van biodiversiteit.

2.4: Inwoners met een beperking in het verkeer

'Openbare' ruimte' is die ruimte die toegankelijk is voor iedereen. De gemeente let daarom speciaal op de toegankelijkheid, zodat iedereen er gebruik van kan maken. Bij de inrichting van de openbare ruimten wordt aandacht besteed aan:

- Rolstoelers
- Slechtzienenden
- Slechthorenden
- Inwoners met andere lichamelijke beperkingen

Looproutes worden duidelijk gemarkeerd met gidslijnen. De trottoirbanden worden verlaagd op de hoeken. De gemeente besteedt nadrukkelijk aandacht aan herkenbaarheid van de woonomgeving voor inwoners met een beperking. Het **IPG** (Integraal Platform Gehandicapten) Bernheze blijft hierbij altijd de belangrijke gesprekspartner. Deze organisatie beschikt immers over de nodige expertise, kennis en know-how.

Hoofdstuk 3: Onderwijs, Cultuur en Recreatie

3.1: Algemeen

Cultuurdeelname door jong en oud verdient stimulans. Jong geleerd is oud gedaan. De gemeente stelt voldoende en toegankelijke oefenruimte beschikbaar voor muziekbands, toneelverenigingen etc. De belangstelling voor theater wil de SP Bernheze vergroten door meer optredens in de gemeenschapshuizen van de 5 kernen. Breng kunst(enaars) naar jong en oud toe.

Andere mogelijkheden zijn:

- samen met kunstenaars jaarlijks een ‘Straat-Kunstdag’ organiseren;
- gemeenschapshuizen als tentoonstellingsruimte gebruiken;
- Basisscholen uitnodigen op het podium en de gemeenschapshuizen;
- Tijdelijke Kunstcampings.

Museumbezoek wordt gestimuleerd. De musea in Bernheze worden op één vaste dag in de maand voor maximaal één euro per gezin toegankelijk. Voor jongeren tot achttien jaar is de toegang gratis. De gemeentelijke financiële middelen voor kunst en cultuur worden niet alleen in grote projecten gestoken. Kleinschalige projecten voor jongeren (zoals The Young Ones) en beginnende kunstenaars worden gesteund.

3.2: Bibliotheek

De bibliotheekvoorziening wil de SP vasthouden op het huidige niveau. Lezen wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Lezen begint vanaf groep 2/3 op de basisschool. Lidmaatschap voor jongeren onder de 18 jaar is gratis. Voor de bibliotheek blijven voldoende middelen beschikbaar om een basisniveau te garanderen. Belangrijk is de omslag naar digitaal lezen. De SP is voorstander van onderbrengen van de bibliotheken in het gemeenschapshuis van de kernen. Dan kunnen mensen elkaar ontmoeten en kan eenzaamheid voorkomen worden.

3.3: Kunst en Cultuur

Voor het plaatsen van kunst in nieuwe woonwijken wordt geld gereserveerd. De **SP Bernheze** wil die kunst in de vorm van groen of als (functioneel) gebruiksvoorwerp invoeren. Kunst plaatsen gaat altijd in overleg met de inwoners. De SP vindt dat keuzes van inwoners centraal staan. Bernheze beschikt met de drie culturele centra De Kersouwe, De Pas en Nesterlé over prima accommodaties voor kunst en cultuur. Het kunst- en cultuurbeleid blijft gericht op maximaal benutten van de podia. Per periode van 4 jaar stelt de gemeente voldoende basissubsidie beschikbaar. Het is van groot belang dat jonge, beginnende cultuurgezelschappen uit Bernheze de kans krijgen op het grote podium te staan. Kunst is vooral laagdrempelig en toegankelijk. Bernheze zorgt voor voldoende mogelijkheden tot exposeren voor plaatselijke kunstenaars.

3.4: Lokale omroep

De **SP** erkent het belang van onafhankelijke publieke media binnen de gemeentegrenzen van Bernheze. Een lokale omroep (D-tv) fungeert dan ook niet alleen als een 24-uur muziekzender, maar ook als een onafhankelijke nieuwsverstrekker. Alle stromingen in de gemeente worden vertegenwoordigd. Dit wordt gegarandeerd door een onafhankelijke programmaraad. Van belang is dat de lokale omroep verder professionaliseert. Daar wordt actief beleid op gevoerd. De **SP Bernheze** vindt dat deze factoren moeten worden meegenomen in de periodieke herbeoordeling van D-tv. Het blijft van belang dat een gemeente die eisen stelt, bereid is te investeren in die omroep. Zo ondersteunt de gemeente op het gebied van de financiën. De omroep zelf moet gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om inkomsten te verwerven. De financiële steun aan de lokale omroep blijft minimaal op het huidige niveau gehandhaafd. Mogelijk is op termijn een hogere bijdrage nodig is. Dit is altijd bespreekbaar wat de **SP** betreft.

3.5: Kinderopvang en peuterspeelzalen

Peuterspeelzalen zijn als belangrijke basisvoorziening waardevol voor de ontwikkeling van het jonge kind. De CAO is uitgangspunt voor de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers. Samenwerking tussen peuterspeelzaal en basisschool wordt gestimuleerd. Een ‘warme overdracht’ van peuterspeelzaal naar basisschool vindt bij voorkeur plaats. De huisvesting en inrichting van kinderopvang voldoet aan het

Handboek Wet kinderopvang. Een kindcentrum voor dagopvang beschikt over een aangrenzende, veilige en toegankelijke buitenspeelruimte. Voor BSO ligt de buitenspeelruimte in de directe nabijheid van het kindcentrum. De buitenruimte is voor kinderen toegankelijk en veilig bereikbaar. Ruimten zijn allemaal leeftijdsafhankelijk ingericht.

3.6: Onderwijs

Ouders dragen naar draagkracht bij als taxivervoer voor hun kind noodzakelijk is. Verder ondersteunt de gemeente de VO scholen die zich bezig houden met verder realiseren van passend onderwijs. De gemeente zet voor de basisscholen het project Wegwijs in gemeenteland voort. Met dit project wordt voorlichting geven over wat de gemeente doet op diverse terreinen zoals: jeugdbeleid, veiligheid en huisvesting. De ‘Wegwijsdag’ voor VMBO Hooghuis en Gymnasium Bernrode is structureel in de begroting opgenomen. Dit is een zeer waardevolle dag voor de leerlingen. Zij maken op die manier kennis met het proces van besluitvorming. Speciale aandacht verdient het binnenklimaat in scholen. Landelijk onderzoek heeft aangetoond dat de CO₂concentratie vaak te hoog is. In alle scholen worden CO₂-metingen verricht. Zo nodig worden passende maatregelen genomen. Zeker na de coronapandemie zijn op plekken aanvullende investeringen vereist qua ventilatie op scholen.

3.7: Verenigingen en clubs

Een goed verenigingsleven is van belang in iedere kern. Voorwaarden worden geschapen om het verenigingsleven goed te laten functioneren. Een goede huisvesting van verenigingen en clubs is daarvoor een eerste noodzaak. Huisvesting vindt tegen een haalbare/betaalbare prijs plaats. De contributies gaan anders te veel omhoog. Gemeentelijke subsidie richting clubs en verenigingen komt ook tussen 2022 en 2026 terecht bij verenigingen en clubs met jeugdleden tot 16 jaar. Bij tekorten wordt altijd bekeken of de betreffende vereniging geholpen kan worden. Bij de jeugd wordt extra nadruk gelegd op deelname aan (sport)verenigingen. Het gebrek aan beweging (achter de laptop/tablet zitten) bij de huidige jeugd is zorgelijk. Het gevaar van overgewicht (obesitas) op jonge leeftijd is te groot. Bij (sport)clubs wordt de jeugd uitgenodigd tot actief en gezond bewegen. (Sport)clubs die een actief beleid voeren moeten kunnen rekenen op de gemeente om deze activiteiten te ontplooien. Dit blijft gestimuleerd worden door de eerder genoemde subsidie voor jeugdleden onder 16 jaar. Op en om het sportveld komen mensen met verschillende achtergronden en cultuur met elkaar in contact. Voor integratie is sport een onmisbaar element. De aansluiting bij het jeugdsportfonds (NJSF) in combinatie met landelijke stimuleringsmaatregelen biedt volop kansen. Het convenant ‘Alle kinderen doen mee’ is ooit niet voor niets, mede op initiatief van de SP, ondertekend. De gemeente zet in op de toegankelijkheid van voorzieningen en gebouwen voor vrije tijd en recreatie. Daar hoort ook scholing bij in het begeleiden van mensen met een beperking. De gemeente ondersteunt verenigingen in het bevorderen van het ‘meedoen’ voor iedereen. Dit ook in het kader van de Wmo. (Wet maatschappelijke ondersteuning)

3.8: Sportaccommodaties

In de kern Heesch is dringend behoefte aan een tweede volwaardige sporthal, dit gezien de sterke groei van Heesch door de komst van 2 nieuwe wijken: de Hoef en de Erven. Planontwikkeling voor deze tweede volwaardige sporthal wordt in overleg met de clubs en verenigingen versneld opgepakt. Op de (sport)club leren jongeren sociale vaardigheden en gepaste omgangsvormen (zie ook 3.7). Dat is in onze huidige samenleving zeer gewenst. Dat voorkomt een cultuur van ‘ikke-ikke’. Iedere kern heeft recht op voldoende sportaccommodaties. De vereniging is verantwoordelijk voor de eigen accommodatie en heeft de grond in bruikleen van de gemeente. Als de gemeente accommodaties overdraagt, moeten die van een goed onderhoudsniveau zijn. Na de overdracht is onderhoud en nieuwbouw de verantwoordelijkheid van de betreffende club. De clubs dragen de zorg dat alles aan de eisen van de tijd blijft voldoen. Het privatiseren of exploiteren van sporthallen door verenigingen is enkel in overleg met alle gebruikers mogelijk. Privatiseren van sportaccommodaties en er commerciële ondernemingen van maken past niet bij de SP-gedachte van solidariteit en eerlijk delen. Dit werkt altijd kostenverhogend.

3.9: Dorpshuis/gemeenschapshuis

Iedere kern beschikt altijd over een goed gemeenschapshuis. Dat blijft zo. Dit om in alle kernen het sociaal en cultureel leven op peil te houden. De kosten zijn laag. Zodat het geld geen belemmering is voor de inwoners om gebruik te maken van het gemeenschapshuis. Gemeenschapshuizen draaien op veel vrijwillige inzet. Jaarlijks een stukje waardering uitspreken naar deze vrijwilligers neemt de gemeente standaard op in de planning.

3.10: Ontwikkelingssamenwerking

Projecten in de derde wereld verdienen steun. Dit gebeurt de komende 4 jaar doorlopend. De **SP Bernheze** denkt hierbij vooral aan steun voor kleinschalige projecten zoals veilige medicijnen en tweedehands kleding voor ontwikkelingslanden. Verder zeker derde wereld producten gebruiken. Speciale aandacht blijft vanuit de SP Bernheze uitgaan naar de voormalige koloniën Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen.

3.11: Fairtrade

Fairtrade is eerlijke handel. Dat betekent dat producenten uit ontwikkelingslanden een eerlijke prijs krijgen. Dat de omstandigheden waarin mensen werken ook menswaardig zijn. Zeker geen kinderarbeid. Geen extreem lange werkdagen. Met veel aandacht voor milieuvriendelijke productieprocessen. Door een ISO gecertificeerd fairtrade product te kopen, draagt Bernheze bij aan de vooruitgang van mensen die het een stuk minder goed hebben. De SP Bernheze wil bedrijven, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken, etc. in de gemeente Bernheze bezoeken. Dit met de vraag welke fairtrade producten ze in hun assortiment hebben of gebruiken in kantines, verenigingslokalen, restaurants, e.d. Een stukje Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), van bedrijven tot het café om de hoek. Van school tot sportkantine, in supermarkt en kledingzaak. Waar dat niet het geval is, blijft de gemeente stimuleren om fairtrade producten te gaan gebruiken.

De 6 criteria om een fairtrade gemeente te blijven na 2022:

1. De lokale overheid stimuleert fairtrade
2. De lokale overheid kiest fairtrade
3. Winkels en horeca verkopen fairtrade producten
4. Bedrijven en organisaties gebruiken fairtrade
5. Lokale (media)aandacht voor fairtrade
6. Stimuleer maatschappelijk verantwoord ondernemen

3.12: Recreatie en toerisme

Toerisme en recreatie (de gastvrijheidseconomie) zijn belangrijk voor de Bernhezer economie. De toeristische sector heeft landelijk een jaarlijkse omzet van € 68,3 miljard en telt ruim 600.000 banen. Dat is 6,2% van het totale aantal banen in Nederland. Door de coronacrisis is de sector zwaar onder druk komen staan. Bernheze probeert de sector nu te versterken door onder andere toeristen te trekken die langer blijven. Verder hulp door de regeldruk voor ondernemers ook in de toeristische sector te verminderen. Het grootste aaneengesloten natuurgebied van Noord-Brabant is de Maashorst. Dat biedt legio mogelijkheden voor de toerist. Verdergaande professionalisering ligt hier voor de hand. Samenwerking tussen de drie Maashorstgemeenten is een must. Bernheze blijft daar energie in steken. Het Aa-dal, met de Kilsdonkse Molen en Kasteel Heeswijk, blijft een recreatieve parel voor Bernheze. Wat de Maashorst betreft, streeft de SP Bernheze naar een beheersregime, met zo maximaal mogelijk draagvlak onder de drie betrokken gemeenten. In goed overleg wordt gezorgd voor voldoende bewegingsruimte voor de aanwezige dieren. Mens en dier zijn in harmonie met elkaar in het natuurgebied.

Hoofdstuk 4: Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Algemeen

In 2014 zijn er drie wetten in het sociale domein onder verantwoordelijkheid van de gemeenten gekomen. Het gaat hier over de participatiewet, de jeugdwet en de WMO. Deze wetten zijn door onze gemeente ingevoerd en nu zien we bij de uitvoering dat er toch nog wel de nodige zorgen zijn. Zowel verbeteringen in de uitvoering als verbeteringen in de communicatie. En verbeteringen om 'zorgmijders' te herkennen. Het abonnementstarief blijft op 0 euro staan voor mensen die tot 150% van het sociaal minimum verdienen. Het is tijd voor een meer samenhangende visie en samenhang in het gehele sociale domein. De gemeente neemt meer de regie. Er liggen een aantal prima aanbevelingen van zowel het IPW, het OOB, het IPG en de ASD. Deze combinatie van aanbevelingen zal de toegankelijkheid binnen het sociale domein een forse plus opleveren. Het gemeentebestuur komt op deze wijze dicht bij de inwoners te staan. De zorgvraag van inwoners wordt leidend en niet de regeltjes. Daarbij staan de mensen en meer maatwerk en doelmatigheid centraal.

4.1: Sociaal Bernheze

De gemeente verricht inspanningen om de tweedeling (arm-rijk) in de samenleving tegen te gaan. Voor een goede serviceverlening en voorlichting naar de inwoners toe blijft één loket voor alle sociale zaken een must. Te overwegen is het om een loket in de drie grotere kernen te openen. In te vullen papieren en formulieren zijn duidelijk en begrijpelijk voor iedereen. Voor ouderen en mensen met een beperking is dat van groot belang. Het is triest dat in een van de rijkste landen ter wereld 700.000 gezinnen in armoede leven! Voedselbanken zijn de balans van sociale afbraak. Bernheze blijft zich samen met de sociale dienst Meijerijstad inzetten tegen armoede en uitsluiting. Werken met behoud van uitkering wordt nooit verplicht. Hier ligt dan namelijk het gevaar van verdringing van werk op de loer. Dat wil de **SP Bernheze** niet. Beter is het om in te zetten op gerichte projecten, waarbij mensen met behulp van stage en scholing echte kansen krijgen op de arbeidsmarkt.

Voorwaarden bij participatiebanen:

- Ze mogen geen reguliere banen verdringen.
- Ze zijn altijd van beperkte duur.
- Alleen in vorm van stage of in combinatie werk met scholing.

Participatiebanen sluiten aan bij persoonlijke omstandigheden (onder andere het hebben van kinderen of psychische beperkingen) en de werkervaring van een cliënt. De gemeente gaat ruimhartig om met de sollicitatieplicht voor oudere uitkeringsgerechtigden. Denk ook aan alleenstaande ouders en mensen die de zorg hebben voor een familielid. De gemeente houdt verder rekening met medische aspecten.

Enkele SP beleidsideeën op het gebied van sociale zaken:

- Als door landelijk beleid inwoners buiten de boot dreigen te vallen, dan kunnen voedselbanken en instellingen ondersteund door de gemeente hulp bieden.
- Het beschikbaar stellen van een gratis ruimte voor de voedselbank.
- Noodzaak van de voedselbank tegengaan. Dit door schuldhulpverlening snel en efficiënt in te zetten.
- Zorgkosten van de minima compenseren door kortingsregelingen of een collectieve ziektekostenverzekering.
- Gratis gebruik van de bibliotheek voor minima.
- Korting voor kinderen van minima voor zwembadbezoek en sportvoorzieningen.
- De categorale bijstand voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten wordt verruimd.
- De **SP Bernheze** wil projecten opzetten gericht op het tegengaan van "niet-gebruiken" van regelingen door ouderen, uitkeringsgerechtigden, chronisch zieken en gehandicapten.
- Subsidie voor vakantieprojecten voor kinderen van minima, zodat ook gezinnen met weinig geld er minstens één keer per jaar op uit kunnen.
- Afspraken met energiebedrijven en de waterleidingmaatschappij om afsluiting van energie en water te voorkomen houden hoge prioriteit. Zeker met het oog op de vergaande privatisering van de energiesector.
- De sociale dienst is terughoudend met het uitdelen van straffkortingen op de bijstandsuitkeringen. Vaak leidt dat later tot problematische schulden.
- Geen automatische straffen, maar goed rekening houden met de omstandigheden en mogelijkheden van de individuele uitkeringsontvangers.
- Goede voorlichting en preventief huisbezoek kunnen veel zaken voorkomen.

4.2: Sociale zekerheid

Een van de overheidstaken is ervoor zorgen, dat mensen bestaanszekerheid hebben. Dat betekent dat de overheid ervoor zorgt dat inwoners voldoende geld hebben om te kunnen leven. De overheid voert deze taak uit door maatregelen te nemen op het gebied van sociale zekerheid. Dit is nodig als mensen bijvoorbeeld arbeidsongeschikt, werkloos, ziek of hulpbehoevend zijn. De sociale zekerheid zorgt ervoor dat ze over voldoende inkomen beschikken om in hun bestaan te voorzien. Dit is de inkomen beschermende functie van de sociale zekerheid. Zo betalen mensen met een huurhuis (vaak laag inkomen) geen riolbelasting in Bernheze. Sociale zekerheid heeft niet alleen een inkomen beschermende functie. Als iemand een uitkering nodig heeft, dan biedt het sociaal zekerheidsstelsel ook voorzieningen om mensen weer aan het werk te krijgen. Dat gebeurt door re-integratie en (re-)activering. De gemeente stelt al het mogelijke in het werk om de koopkracht van minima tot 130% van het sociaal minimum te verbeteren. Zo wordt verdere tweedeling in de samenleving tegen gegaan. Het kwijtscheldingsbeleid moet goed bekeken worden. Alleenstaande ouders met kinderen tot 12 jaar zouden in principe niet verplicht moeten worden om te gaan werken. Zij moeten de vrije keus hebben om voor de eigen opvang van hun kinderen te kiezen. Bij onverwachte zaken telt de geest van een regeling.

4.3: Bijzondere bijstand en WMO-gelden

De gemeente helpt alle inwoners om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. De voorzieningen in de gemeente zijn afgestemd op de behoeften en beperkingen van iedere inwoner. Als de omgeving niet voldoende toegankelijk is, zullen meer en meer inwoners zich uitgesloten voelen. Bernheze onderschrijft de 22 Standaardregels voor Gelijke Kansen van de Verenigde Naties voor mensen met een handicap. Het geld voor WMO wordt alleen voor de doelgroep ingezet. Gebruik voor andere doelen is niet aan de orde. De gemeente gaat actief op zoek naar 'zorgmijders'. De SP blijft voor invoering van bijzondere bijstand bij aanschaf van noodzakelijke duurzame goederen (bijvoorbeeld een koelkast). Indien de middelen niet voldoende zijn, wordt er uit de algemene middelen bijgepast. Dit om een aanvaardbaar leefniveau voor iedereen te garanderen die van een laag inkomen moet rondkomen.

4.4: Jeugd en jongeren

De jeugdzorg wil de SP Bernheze optimaal gestalte geven. Kwaliteit is leidend. Verder is extra investeren in nieuwe technieken en het voorkomen van problemen gewenst. Verantwoordelijkheid nemen als Bernheze om wachtlijsten in de jeugdzorg vooral lokaal en ook regionaal te vermijden. Er is voldoende aandacht voor jeugd- en jongerenwerk. De SP wil niet bezuinigen als het over de jeugd gaat. De jongeren nemen zelf actief deel. Ideeën van jongeren worden aangemoedigd. Jongeren krijgen een projectbudget als ze een eigen idee hebben. De uitvoering vindt in eigen beheer plaats. Een initiatief als The Young Ones is een uitstekend voorbeeld van hoe het zou moeten. Jongeren beschikken over goede en geschikte ruimten. Ze krijgen de mogelijkheid om eigen dingen te doen, zonder hinderlijke overlast te veroorzaken. Hierbij dragen de ouders ook een stuk verantwoordelijkheid. Het jeugd- en jongerenwerk kan al beginnen bij de kinderen van de basisscholen. Een aanpak met intensieve samenwerking tussen scholen, (sport)verenigingen, De Eijnderic, De Stuik, De Wis, Nesterlé, het Willibrord centrum, Servaes en De Pas zal bekeken worden.

4.5: Banenplannen, participatie en re-integratiebeleid

Met het verdwijnen van de wet Sociale werkvoorziening in 2015 is de mogelijkheid verdwenen voor diegenen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt om een passende baan te vinden. De effecten van banenplannen die zijn uitgerold binnen de participatiewet zijn (nog) te mager. De SP zet in op hulp bieden aan iedereen die moeilijk zijn plek op de arbeidsmarkt kan vinden. De SP Bernheze zet in op de volgende punten:

1. Baanzekerheid voor diegenen die voor 2015 zijn ingestroomd in de WSW en gebruik maken van de sociale werkvoorziening.
2. Het volledig benutten van de mogelijkheden van beschut werk voor diegenen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Zij die enkel kunnen werken in een 'beschutte' omgeving, onder aangepaste omstandigheden.

3. Voor inwoners die niet de capaciteit hebben om een volledig inkomen te verdienen middelen inzetten om een zo regulier mogelijke baan te realiseren. Niet enkel beperken tot loonkostensubsidie, jobcoaching of begeleiding naar werk. Plaatsing kan zowel bij het voormalig SW bedrijf als bij een reguliere werkgever.
4. Het voormalige SW bedrijf wordt omgevormd tot een werk/leerbedrijf. Dit werk/leerbedrijf heeft tot doel mensen voor te bereiden op een zo regulier mogelijke plaatsing. Dit kan zijn binnen het werk/leerbedrijf. Het uiteindelijke doel blijft uitstroom realiseren naar de reguliere arbeidsmarkt. In tijden van laagconjunctuur kan het SW bedrijf tevens dienen tot omscholing of schuilbedrijf.
5. Bedrijven die PSO (Prestatieladder Sociaal Ondernemen) gecertificeerd zijn of willen worden, verdienen het predicaat 'preferred supplier'. De gemeente steunt actief de bedrijven die op weg zijn naar PSO certificering.
6. Bernheze gaat actiever aan de slag met de groep van niet uitkeringsgerechtigden (NUGGERS).

4.6: WMO

De landelijke overheid heeft de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ingevoerd. Het gaat om een verschuiving van miljarden euro's van het Rijk naar de gemeenten. Belangrijk is dat iedereen die er recht op heeft, van de WMO gebruik maakt. Dit kan door voorlichting en actief benaderen. Signalen van eenzaamheid, isolement, vervuiling, etc. worden snel opgepakt. Hier zijn de financiën voor beschikbaar. WMO-gelden worden alleen in het sociaal domein gebruikt. Voorzieningen zijn een zaak van gemeentelijke besluitvorming. Bijvoorbeeld voor ouderen, ggz-cliënten en gehandicapten. Bij deze groepen is vaak sprake van een laag inkomen in combinatie met beperkingen. De kwaliteit van de zorg voldoet aan minimale eisen. De SP wil werken met gekwalificeerd zorgpersoneel, minimaal op MBO niveau 3. Een eigen bijdrage is in de ogen van de SP ongewenst en leidt tot zorgmijden. Zorginstellingen ontvangen een representatief uurtarief voor hun diensten. Instellingen die niet aan geldende normen en afspraken voldoen krijgen geen cliënten toegewezen. Een jaarlijkse management-review volgens de ISO-HKZ-norm door de zorgaanbieders is een vereiste. Zorg- en welzijnsorganisaties kunnen bij het Keurmerkinstituut een certificaat verwerven voor hun kwaliteitsmanagementsysteem (KMS). Dit op basis van een van de normen ISO 9001, NEN-EN 15224 (ook bekend als 'ISO 9001 voor de zorg'), of een HKZ-schema. Voor advies vanuit expertisegroepen maakt Bernheze gebruik van de ASD (adviesraad Sociaal domein) en is het OOB (Overleggroep Ouderen Bernheze) een belangrijke gesprekspartner. De adviezen uit het Groene OOB-boekje zijn onderdeel van gemeentelijk beleid. Verder blijkt uit adviezen van het SCP (Sociaal Cultureel Planbureau) dat veel inwoners, met name ouderen en mensen met een beperking, niet voldoende zelfredzaam zijn. Zij hebben hulp nodig om zich staande te houden en mee te blijven doen. Bernheze blijft maatwerk bieden. Op WMO voorzieningen wordt niet bezuinigd in Bernheze.

4.7: Ouderen

Doel is om de ouderen van alle voorzieningen gebruik te laten maken. Mantelzorgers die ouderen ondersteunen zijn belangrijk. Bernheze investeert aantoonbaar in de mantelzorger. Periodiek organiseert Bernheze bijeenkomsten waarin mantelzorgers ondersteuning van professionals krijgen voor hun belangrijke werk. Om de mobiliteit onder ouderen te verbeteren wordt de Cary Cab (nu pilot in Heeswijk-Dinther) ingevoerd in alle kernen. Ouderenhuisvesting vindt dicht bij de dorpskernen plaats. Dit vereist bouwen van levensloopbestendige, nul-trede woningen in alle kernen van Bernheze. Aanvullend wil de SP Bernheze experimenteren met woongroepen voor ouderen. Hiervoor zijn de corporaties de meest aangewezen partners. De gemeente stelt grond beschikbaar voor een pilot. Verder wordt, gezien de urgente woningnood, ook de mogelijkheid van inwonen of bijwonen serieus onderzocht. Ouderensteunpunten en/of aanleunwoningen moeten in iedere kern in voldoende mate aanwezig zijn. Belangrijk dat Bernheze voor 2026 een dementievriendelijke gemeente is. Dat wil zeggen dat ook mensen met dementie zich kunnen redden en de juiste ondersteuning krijgen.

4.8: Mantelzorgers

Mantelzorgers vormen een belangrijke schakel tussen degenen die hulp nodig hebben en de samenleving. Vaak is de belasting zwaar voor een mantelzorger. Daarop wil de SP respijtzorg invoeren. De mantelzorger kan de taak even een of twee weken overdragen aan een professional om de accu op te laden. Voor mantelzorgers organiseert de gemeente speciale thema-avonden waarbij men onderling problemen kan uitwisselen en bespreken. Leren van elkaar onder leiding van professionals.

4.9: Vluchtelingenbeleid

De gemeente blijft (nood)opvang voor echte vluchtelingen financieel steunen. De gemeente zet zich in voor een zo goed mogelijke opvang en integratie van statushouders. Voorlichting ten aanzien van vluchtelingen naar de burgers toe is van belang voor een kansrijke integratie. Bij de huisvesting van statushouders wordt voldaan aan de verplichtingen vanuit de landelijke overheid. Het Nederlandse taalonderwijs (NT2) vindt door middel van cursussen plaats. Dat is niet vrijblijvend. De kwaliteit van dit taalonderwijs moet goed zijn. Voor het vinden van werk is het beheersen van de Nederlandse taal belangrijk. Taal is verder noodzakelijk om in de Nederlandse samenleving te kunnen integreren. De bereikbaarheid van de taalcursussen voor alle deelnemers hoort goed te zijn. Verdere vercommercialisering van het inburgeringprogramma in Bernheze wijst de **SP** af. Scholing is geen markt.

Hoofdstuk 5: Volksgezondheid, afvalverwerking, riolering en milieu.

5.1: Volksgezondheid

Waar mogelijk levert Bernheze een bijdrage in preventieve gezondheidszorg. De GGD heeft hierin een voorname taak. Want voorkomen is beter dan genezen. Die taak mag niet uitgehold worden. De GGD schenkt aandacht aan jeugd tandzorg, borstonderzoek, longonderzoek, baarmoederhalskanker-onderzoek, infectieziekten, etc. Het project Mijn positieve gezondheid gaat Bernheze vanaf 2022 omarmen en op de kaart zetten. In dit concept gaan veel partners samenwerken. Denk bijvoorbeeld aan sportclubs, huisartsen en GGZ die samen aan de slag gaan. Dat wil bijvoorbeeld zeggen: niet roken langs het sportveld, betere fietsverbindingen naar het sportveld en goede ervaringen delen. Investeren bij sportclubs moet de gemeente bewegen om het gesprek aan te gaan. Volksgezondheid staat voorop bij alle beleidsbeslissingen die invloed op de leefomgeving hebben. In de nieuwe omgevingswet neemt Bernheze serieuze aandacht voor de volksgezondheid op. In de gezondheidszorg blijft Bernheze maatwerkoplossingen bieden.

5.2: Stallen in het buitengebied

Megastallen (> 300 GVE) vormen, gezien ook de huidige inzichten van de Wageningen Universiteit (WUR), een bedreiging voor het milieu en de volksgezondheid. Het beleid wordt meer gericht op minder dieren in de veedichte gebieden zoals Bernheze. Zeker gezien de huidige stikstofcrisis een belangrijke zaak. Wetenschappelijke inzichten in de risico's van de grootschalige bio-industrie voor de volksgezondheid dwingen tot deze heroverweging van ongebreidelde schaalvergroting. De nieuwe verordening ruimte en de genomen landelijke en provinciale maatregelen zetten een eerste stap(je) in de goede richting. Het levenslang opsluiten van dieren in megastallen, zonder bewegingsruimte of frisse buitenlucht, maakt dieren vatbaar voor ziekten. Door intensief antibioticagebruik is de resistentie (weerstand) van ziekteverwekkers sterk verhoogd bij varkens en kippen. Immune bacteriën handhaven zich steeds langer. Het gevaar voor overdragen van gevaarlijke infectieziekten van dier op de mens is werkelijkheid. Denk bijvoorbeeld aan de varkensgriep (H1N1), de vogelgriep (H5N1), SARS, salmonella besmetting, Q-koorts, MRSA, enzovoorts. Grootschalige veehouderij heeft een grote inbreuk op het landschap en brengt geen extra werkgelegenheid met zich mee. De bijdrage van de landbouw aan het Bruto Nationaal Product (BNP) is slechts 0,3%! Aldus de antwoorden in 2011 van ex-staatssecretaris Henk Bleeker op Kamervragen. De uitstoot van fijnstof uit stallen vormt een serieuze milieudreiging. De lucht boven Bernheze is een van de meest vervuilde in Nederland. Maximale inzet op terugdringen van vervuiling is vereist. Voor nieuwe megastallen is zeker geen plaats op het platteland van Bernheze. De odeurnorm blijft gehandhaafd op 10 OU voor het buitengebied. Bernheze gaat door met verder ontwikkelen van een sociaal en aanvaardbaar beleid voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing. (VAB-beleid) Bernheze gaat gebruik maken van de mogelijkheid om leges te heffen op milieuvergunningen. Zo voert Bernheze het motto 'de vervuiler betaalt' steeds verder door.

5.3: Milieu/Omgevings Dienst Brabant Noordoost (ODBN)

Voor een groene gemeente is een schoon en gezond leefmilieu belangrijk. De SP Bernheze blijft voorstander van innovaties ten behoeve van het klimaat. Het groene karakter van Bernheze mag niet aan industriële vervuiling opgeofferd worden! We moeten zuinig zijn op wat we hebben. Nieuwe industrie wordt zo veel als mogelijk gehuisvest op de bestaande terreinen. Dit in een omgeving die een minimale aantasting van het groen inhoudt. De SP wil daarom vooral inzetten op hergebruik (revitalisering) van bestaande industrieterreinen. Het milieu is niet alleen een zaak van inwoners. De SP wil dat bedrijven ook een bijdrage leveren aan verbetering van het milieu. Er is ruim aandacht voor het milieubeleid richting bedrijfsleven. Bij zaken die over het milieu gaan staat duurzaamheid voorop. De uitstoot van stoffen (ammoniak, stikstofoxiden, fijnstof) die niet van nature in het milieu thuishoren, wordt tot het absolute minimum beperkt. De SP wil een wezenlijke bijdrage leveren aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot in Bernheze. De inzet is een CO₂-neutrale gemeente Bernheze, uiterlijk in 2030. Afval dat bedrijven produceren moet op een verantwoorde manier hergebruikt worden (cradle to cradle; zie ook 5.12). Dit wordt een vast onderdeel van milieuvergunningen. Energiegebruik is aan de milieuvergunning gekoppeld. Energiebesparing en alternatieve groene energiebronnen krijgen meer aandacht. Gezien de energietransitie die in volle gang is, is inzetten op meer duurzame energie aan de orde. Hierbij speelt klimaatadaptatie een wezenlijke rol. Erfbeplanting is onderdeel van het beleid. Milieuvergunningen worden goed op peil gehouden. De gemeente toetst bestaande vergunningen regelmatig aan de laatste

stand van de technische mogelijkheden. Ondernemingen gebruiken de best beschikbare technieken (B.B.T.). Controles van milieuvergunningen door de ODBN vinden voldoende plaats. Als er niet consequent en regelmatig gecontroleerd wordt, heeft een vergunning geen effect. Conform wettelijke mogelijkheden worden de ammoniak, fosfaat en stikstofbelasting voor het milieu verder terug gebracht. Zo nodig neemt de gemeente hiervoor zelf het initiatief. Er komt meer aandacht voor een schone omgeving. Schoonhouden van het buitengebied stimuleert Bernheze actief door schoonmaakdagen te organiseren voor clubs en verenigingen. Zij kunnen daarmee een kleine vergoeding verdienen voor de clubkas. De ODBN speelt een belangrijke rol in de controle op milieuvervuiling en op de megastallen in het buitengebied. Regelmatig wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden van de jongste cijfers vanuit de ODBN*. De ODBN beschikt over voldoende budget om bijvoorbeeld luchtwassers in de intensieve veehouderij regelmatig te controleren. Bij notoire overtreders wordt de milieuvergunning opgeschort en eventueel verbeurd verklaard.

5.4: Water

Om het oppompen van grondwater te verminderen zet Bernheze een voorlichtingscampagne op. De campagne richt zich zowel op burgers als bedrijven. Aan het oppompen van grondwater voor koeldoeleinden wordt geen medewerking verleend. Het waterverbruik mag geen maatstaf zijn voor de hoogte van de heffing van rioolrechten. De koppeling aan de OZB is eenvoudig, solidair en sociaal. De mensen met een laag inkomen in huurhuizen worden zo maximaal ontzien.

5.5: Natuurbescherming

De bossen die door de gemeente onderhouden worden, krijgen een grotere natuurwaarde. Uiteindelijk moet dat resulteren in natuurlijke bossen. Het landschapsontwikkelingsplan (LOP) gaat uit van een zo natuurlijk mogelijk beheer. De kleine landschapselementen mogen niet vergeten worden. Deze landschapselementen moeten zoveel mogelijk planologisch beschermd worden. De ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) blijft van groot belang. Samen met de provincie en andere gemeenten wordt in de EHS geïnvesteerd. Het crossen met motoren in de bossen moet gestopt worden. Het is beter om te zorgen voor een goed en geschikt crossterrein in de regio. Daar kunnen crossliefhebbers hun hobby uitoefenen.

5.6: Groen in wijken en buitengebied

In de woonwijken is voldoende groen aanwezig. Dit mag niet te versnipperd zijn, want dan heeft het geen functie meer. Het groen wordt goed onderhouden. Bij het planten van bomen in wijken worden de geschikte soorten geplant. Er is overleg met omwonenden als er groen omgevormd wordt. In het buitengebied wordt voldoende groen aangeplant. Aanplant gaat in samenwerking en overleg met de ondernemers en de bewoners in het buitengebied. Voor noodzakelijkerwijs gekapte bomen vindt altijd natuurcompensatie plaats. Dat geldt ook voor het verloren gaan van groen. De gemeente wijst bedrijven op de gevaren van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Hierbij is het uitgangspunt dat er geen chemische bestrijdingsmiddelen worden toegepast. De gemeente geeft het goede voorbeeld. Bij onkruidbestrijding op verharding is de SP voorstander van de huidige alternatieven zoals: borstelen of branden. Hierbij streeft de gemeente naar een voldoende beeld in de wijken. Nieuwe innovatieve technieken worden omarmd. Verder wil de SP Bernheze inzetten op nog meer bloemrijke bermen. Verder het maaien van bermen tot een noodzakelijk minimum beperken. Ondernemers die kiezen voor een bloemenmengsel aan de randen van hun percelen kunnen op een bijdrage rekenen.

5.7: Riool

De gemeente zorgt voor opvangbassins om de schadelijke gevolgen van riool-overstorten te verminderen. Het uitgeworpen vuil wordt dan zoveel mogelijk opgevangen. Bij de bouw van nieuwe wijken worden gescheiden rioolstelsels voor regenwater en afvalwater aangelegd. Er wordt ingezet op de aanleg van voorzieningen om regenwater in de bodem te laten zakken, de zogenaamde Wadi's. Zo wordt verdroging tegen gegaan. Met vergunningen wordt de verontreiniging die in het riool kan komen beperkt. Hierbij ziet de SP graag meer aandacht voor microverontreiniging.

5.8: Duurzaam bouwen

Duurzaam, milieuvriendelijk en vooral energieneutraal bouwen verdient de voorkeur. Dat geldt zowel in de huursector als in de koopsector. Een lijst van duurzaam toe te passen bouwmaterialen en voorzieningen is het uitgangspunt voor offertes bij nieuwbouw. Bij nieuwbouw is er aandacht voor de toepassing van alternatieve energiebronnen en gasloos bouwen. In koop- en huurwoningen komt toepassing van zonne-energie in aanmerking. Gebruik van zonneboilers wordt gestimuleerd bij nieuwbouw van koophuizen en huurhuizen. Hiervoor overlegt de gemeente met de woningbouwcorporaties. Aanscherping van de EPC normen is hierbij wezenlijk. De afvalstoffen van een bouw moeten gescheiden ingezameld worden. Asbestsanering moet structureel aangepakt blijven worden. Er komt een verdere inventarisatie van de aanwezigheid van asbest in openbare gebouwen. De SP vraagt in het bijzonder de aandacht voor scholen. In de richting van de burger moet asbestsanering meer benadrukt en gestimuleerd worden.

5.9: Energie

Energiebesparing is een voorbeeldproject bij de gemeente Bernheze. De gemeente stelt een plan van aanpak op om de gemeentelijke gebouwen energiezuinig te maken. De gemeente Bernheze moet gebruik maken van groene stroom. Bernheze onderzoekt de mogelijkheden tot duurzame energieopwekking. De inwoners van Bernheze worden actief geholpen in de transitie van de energie. De gemeente helpt waar nodig. Mensen mogen niet in de knel komen door energie-armoede (= een te groot deel van het inkomen kwijt zijn aan energiekosten). Goed isoleren van woningen blijft een belangrijke opgave. Waar landelijk beleid tekort schiet komt Bernheze de inwoners te hulp.

De gemeente houdt zich actief bezig met alternatieve energievormen zoals:

- zonne-energie
- geothermische energie (aardwarmte)
- windenergie

Energiezuinig produceren door bedrijven wordt bevorderd door stimuleringsmaatregelen. ESF en andere subsidies worden maximaal benut. Bernheze blijft ook na 2022 een schaliegasvrije gemeente. Het beleid, dat in 2011, mede door de SP, werd ingezet handhaaft de gemeente.

5.10: Afval

Afval inzamelen blijft een overheidstaak. De producent is wel verantwoordelijk voor het afval dat een product veroorzaakt. Afval is een productiefout. De rekening hoort bij de fabrikanten te liggen. Thuis composteren van het GFT wordt bevorderd. Rondrijden met GFT wordt tot een minimum beperkt. Bij hoogbouw creëert de gemeente centrale punten waar het GFT afval gecomposteerd wordt. De deelnemers kunnen zo besparen op de afvalstoffenheffing. De burgers die afval goed scheiden, zijn altijd goedkoper uit. Zij leveren glas, papier, melkpakken, blikken en schoeisel/kleding apart in. Dit levert voordeel op ten opzichte van inwoners die alles als restafval inleveren. Afval wordt te vaak gedumpt bij openbare vuilnisbakken in het dorp en langs snelwegen op parkeerplaatsen. Er komt overleg met de buurgemeenten. Inzet wordt om in de regio Noordoost Brabant te streven naar een uniform afvalbeleid.

5.11: Hergebruik (cradle to cradle)

Het hergebruiken van materiaal wordt bevorderd. Hierbij levert het bedrijfsleven een actieve bijdrage. Dit uit het oogpunt van **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**, het zogenoemde **MVO**. Bedrijven die zich actief opstellen kunnen rekenen op de status van *preferred supplier*. De SP wil zo snel mogelijk een begin maken met het stelsel van cradle to cradle (C2C). “Afval bestaat niet, want afval is gewoon grondstof”, luidt het motto. Niets wordt weggegooid! Op die manier kunnen ook kinderen en kleinkinderen genieten van een leefbare aarde. Het is ook niet zo dat de inwoners afvalsoorten netjes scheiden en dat het bedrijfsleven stoffen ongesorteerd kan aanleveren.

Bernheze heeft een goed functionerende Kringloopwinkel. Inwoners kunnen hier kosteloos herbruikbare spullen afgeven. Hier worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet. Het gescheiden inzamelen wordt verder uitgebouwd en bevorderd. Denk hierbij aan: glas, papier, kleding, schoenen, blik, plastic, etc. Hergebruik van afval bij bedrijven kan bevorderd worden via de milieuvergunningen. Scheiden van bouw- en sloopafval bij bedrijven stimuleert de gemeente. Het is onderdeel van de vergunningverlening.

Hoofdstuk 6: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

6.1: Bestemmingsplannen en omgevingswet

De bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen, het buitengebied en de bebouwde kommen van Bernheze worden tijdig vernieuwd. Dit om te voorkomen dat ze verouderen, wat mogelijk tot ongewenste situaties leidt. Bestemmingsplannen spelen zoveel mogelijk in op actuele ontwikkelingen.

De nieuwe omgevingswet gaat uit van een dialoog tussen initiatiefnemers en de omwonenden. De uitkomst is gericht op draagvlak en de realisatie van een betere omgevingskwaliteit. Voor de gemeente moet er lokale afwegingsruimte zijn. De te voeren omgevingsdialoog zal ook moeten gaan over de aantasting van het leefmilieu en over de aantasting van de natuur. De SP Bernheze heeft een sterke voorkeur voor OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) tussen partijen. Het kernwoord daarbij is **participatie**. Neem iedereen die betrokken is mee in de discussie omtrent de haalbaarheid van initiatieven. Dat voorkomt veel rechtszaken. Een gezonde leefomgeving staat voor de SP voorop. De SP Bernheze vraagt speciale aandacht voor de agrarische familiebedrijven in onze gemeente. Zij zitten in de knel door de schaalvergroting. De gemeente blijft hen helpen bij de keuzes (stoppen of doorgaan) die deze bedrijven maken voor de toekomst. De geuroverlast in Bernheze wordt verder beperkt. Er moet gedacht worden aan afstandscriteria van stallen tot burgerwoningen. Het hanteren van zogenoemde urgentiegebieden is een optie. De SP is voor een stevig en streng toelatingsbeleid van bestrijdingsmiddelen. Streven naar natuurlijke bestrijding van onkruid en plagen. Dat betekent stoppen met toepassing van giftige middelen als Round-up (Glyfosaat) en Xentari. Xentari wordt gebruikt tegen de eikenprocessierups. De volksgezondheid staat voorop.

6.2: Woonwijken

Bij het opzetten van nieuwe wijken in Bernheze is er voldoende ruimte en groen. Wonen is meer dan ergens een plaats hebben om uit te rusten van je werk. Inwoners leven samen en bouwen sociale contacten op. Daarvoor is ruimte om te leven en om samen dingen te doen nodig. Kinderen hebben speelplekken nodig. Voldoende groen met ruimte om te wandelen is onlosmakelijk verbonden met kwaliteit van de leefomgeving. Groen in de woonwijken mag niet te versnipperd zijn. Bernheze heeft zeker ook voldoende aandacht voor verbeteren van de diversiteit in de wijken. In de woonwijken worden huizen van alle soorten en maten gebouwd. Zorgpunt blijft dat er onvoldoende betaalbare sociale woningbouw plaats vindt. De SP wil budgetwoningen bouwen en op plaatsen zo nodig zelf als aanjager van sociale woningbouw optreden. Erfpacht en CPO/IPO blijven belangrijke instrumenten. Voldoende aandacht voor ouderen, zodat zij tot op hoge leeftijd thuis verantwoord kunnen blijven wonen. Levensloopbestendige woningen en nultreden woningen zijn meer gewenst dan ooit. Er wordt ingespeeld op de toekomstige vergrijzing (verzilvering) van Bernheze.

6.3: Sociale woningbouw

Sociale woningbouw hoort meer aandacht te krijgen. Dit vooral in de vorm van sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen. Zodat mensen met een minimum inkomen niet met hoge woonlasten opgezaagd worden. De gemeente maakt harde prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties. Indien dit niet leidt tot voldoende betaalbare woningen per kern, investeert de gemeente zelf in de bouw van betaalbare woningen, de zogenoemde Asser-methode) De exploitatie van deze woningen brengt de gemeente dan onder bij professionals. Ouderen mogen niet vergeten worden. Dat betekent voldoende seniorenwoningen en aanleunwoningen. De woningbouwcorporaties hebben hierin een maatschappelijke verantwoording. Wijken in Bernheze blijven gemengd van opbouw. Geen stapeling van dezelfde typen woningen op een klein gebied. Dit komt de leefbaarheid namelijk niet ten goede.

6.4: Starters en senioren

Prioriteit heeft de bouw van betaalbare koop- en huurwoningen voor starters en senioren. Zie ook 6.2 en 6.3. Bijbehorende huur ligt onder de huurtoeslaggrens. De koopprijs voor een starterswoning mag niet meer dan € 250.000,- bedragen. Speculatief mag nooit gekocht worden in deze sector. Huisjesmelkers wil de SP niet zien in Bernheze. Meer jongeren houden zo een kans op een betaalbare woning. Als jongeren initiatieven nemen om in eigen beheer collectief (CPO) starterswoningen te realiseren, verleent de gemeente hier medewerking aan. Het BIEB-principe (bouwen in eigen beheer) is vooral voor starterswoningen zeer gewenst. Jongeren krijgen op die manier kans op een betaalbare woning. Binnen

het bestemmingsplan zijn hiervoor mogelijkheden aanwezig. Een starterslening blijft tijdelijk een optie wat de SP betreft. Maar ook daar kleven nadelen aan. De prijzen worden nog verder opgedreven. Het wonen van ouderen verdient in deze tijd van vergrijzing speciale aandacht. De SP denkt daarbij onder meer aan genoemde levensloopbestendige woningen.

6.5: Toewijzing bouwgrond en speculatie

Bij de verwerving van grond voor nieuwbouwwijken kunnen niet zomaar bouwkavels toegewezen worden aan de verkoper van de grond. Dit is niet eerlijk. De SP vindt dat voor een verkoper ten hoogste 1 kavel voor eigen gebruik toegewezen kan worden. De gemeente hanteert regels om bouwen voor eigen inwoners hoogste prioriteit te geven. De SP is van mening dat de gemeente zich met alle beschikbare middelen moet verzetten tegen de invloed van speculanten (huisjesmelkers) op het bouwbeleid. Om projectontwikkelaars en speculanten buiten de deur te houden is een goede strategie van (nieuw)bouwlocaties nodig. Deze strategie vindt echter onder de democratische controle van de gemeenteraad plaats. De gemeente moet in voorkomende situaties gebruik maken van haar voorkeursrecht. Verder benut de gemeente de mogelijkheden die de wet biedt om speculanten buiten de deur te houden maximaal.

6.6: Bedrijfsterreinen

Bij het opzetten van bedrijfsterreinen wordt goed gekeken naar de bereikbaarheid voor werknemers. We zorgen er in ieder geval voor dat de bedrijven via het openbaar vervoer te bereiken zijn. Aan/afvoer routes voor producten worden zorgvuldig gekozen. De aan/afvoer verloopt efficiënt zonder dat de omwonenden overlast van deze situatie ondervinden. Ondernemers die naar bestaande bedrijventerreinen in de regio willen verhuizen, kunnen op maximale steun van de gemeente rekenen.

6.7: Buitengebied

Het buitengebied blijft de aandacht houden. Het groene hart van onze gemeente dient groen te blijven. Landschappelijke inpassing van (mega)stallen is een vereiste. Voor 'onwilligen' legt de gemeente dwangsommen op. Jaarlijks is er controle op de uitvoering van de landschappelijke inpassing. Ook moet de ruimte geschapen worden om de natuurontwikkeling zijn kans te geven. Het LOP (landschapsonwikkelingsplan) is leidend. De gemeente streeft stelselmatig naar het uitbreiden van de ecologische verbindingzones (EVZ's). Dit zowel op grote als op kleine schaal. Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) is een probleem dat serieus aandacht verdient. Maatwerk is een vereiste. De insteek is een relatie tussen te slopen stallen en herbestemming om zo ruimtelijke kwaliteitswinst te boeken. Daarnaast staat tegengaan van ondermijning hoog op de agenda. Natuurgebieden en gebieden voor toerisme en recreatie krijgen een aangepast regime. Verhogen van de biodiversiteit staat hierbij centraal.

6.8: Speelvoorzieningen

Speelvoorzieningen zijn er in iedere wijk voldoende aanwezig. De SP denkt niet alleen aan de jongste kinderen maar ook aan de wat oudere jeugd. De gedachte gaat dan uit naar: trapveldjes, basketbalplekken, skatevoorzieningen, etc. De aanleg van o.a. jeu-de-boulesbanen voor ouderen juicht de SP in dit kader toe. Initiatieven van bijvoorbeeld een buurtvereniging (burgerinitiatief) worden actief ondersteund. De gemeente stelt hiervoor jaarlijks een budget vast. Verder worden speeltuinen aangepast voor gebruik door kinderen met een beperking. Ieder kind kan gebruik maken van de speeltoestellen in de buurt. Hiervoor maakt de gemeente budget vrij.

6.9: Wonen met een beperking

De voorzieningen in de gemeente zijn voor iedereen Bereikbaar, Toegankelijk, Bruikbaar en 'Uitgankelijk' (BTBU). Dat geldt ook voor scholen en wijkcentra. Toegankelijke gebouwen zijn comfortabeler en veiliger voor iedereen. De gemeente geeft in haar eigen gebouwen het goede voorbeeld. Er zijn ook eisen aan de toegankelijkheid van woningen, vrijetijdsvoorzieningen, winkels, scholen en vervoer. Woningen moeten levensloopbestendig en toegankelijk gebouwd worden. Toegankelijkheid is ook een voorwaarde bij de renovatie van bestaande sociale huurwoningen. Nieuwbouwwoningen worden ontworpen op basis van het Handboek voor Toegankelijkheid. Om segregatie van burgers tegen te gaan, investeert de overheid in wijken waar mensen met en zonder beperkingen elkaars burens zijn. Woningaanpassingen moeten erop gericht zijn dat gewoon gebruik van de woning

mogelijk wordt, ook voor wie een beperking heeft. Speeltoestellen zijn tevens toegankelijk voor kinderen met een beperking. Bij periodiek onderhoud is er aandacht voor het vriendelijker maken van speelplekken. Alle kinderen moeten immers mee kunnen doen.

Hoofdstuk 7: Financiën, werkgelegenheid en economie

7.1: Wereldwijd

De wereldeconomie heeft zich intussen wat hersteld van de recessie na de bankencrisis van 2008. Maar het herstel blijft broos en kwetsbaar. Verder is er sprake van een steeds verdere toename van de tegenstelling tussen arm en rijk. De gevolgen van een nieuwe crisis (corona) dienen zich reeds aan. Veel ondernemers en bedrijven hebben het zwaar te verduren gehad. De SP wil de kleine ondernemer (MKB-ers) helpen in deze moeilijke tijd. De vraag blijft: 'Wat kan de rol van de gemeente zijn in het bijdragen aan een oplossing van een economische crisis?'. Dat is vooral aandacht hebben voor wat de gemeente WEL kan betekenen voor met name de lokale bedrijven, die in de problemen komen of kwamen. In een wereldwijde crisis is de Bernhezer bijdrage van weinig belang, maar die bijdrage is wel van grote plaatselijke betekenis. De SP Bernheze staat pal achter de lokale ondernemers.

7.2: De lastendruk

De totale gemeentelijke lasten voor de inwoners van Bernheze stijgen zo min als mogelijk. De inwoners met een kleine beurs (minima) worden extra ontzien in Bernheze. Bijvoorbeeld door kwijtschelding van de vaste voet van de afvalstoffenheffing en kwijtschelding van rioolbelasting bij eigenaren. En de huurders betalen sowieso al geen rioolbelasting in Bernheze. Dat betalen de eigenaren (= de bouwvereniging). Voor inwoners moet helder en duidelijk zijn wat ze terug krijgen voor de gemeentelijke belasting. In heldere en duidelijke taal legt het gemeentebestuur jaarlijks verantwoording af aan de inwoners. Bezuinigingen worden zo veel mogelijk binnen de organisatie gezocht. Beperken van inhuur van externe expertise is daar een goed voorbeeld van.

7.3: Tarieven OZB.

De SP Bernheze is voor een transparant en helder systeem van waardebepaling. Een systeem waarbij aan de voorkant helder is hoe de waarde van een woning tot stand komt. De SP wil naar vaste bedragen per kubieke meter (m³) inhoud. Verder een vaste voet voor het perceel per vierkante meter. Dat is voor iedereen helder en transparant. En inwoners kunnen dan gewoon zelf de waarde controleren. De inflatie is voor de SP een vaste richtlijn wat OZB-verhogingen betreft. Afwijkingen worden altijd duidelijk en gemotiveerd onderbouwd.

7.4: Economische zaken

Economie is niet in één kopje te vangen. In bestemmingplannen vooral blijven kijken naar de mogelijkheden voor kleinschalige bedrijvigheid. De combinatie van wonen en werken wordt verder uitgebouwd. Zeker als verlengstuk van het VAB-beleid. De SP wil bedrijfscontactdagen organiseren. Hier kan het Bernhezer bedrijfsleven zich presenteren en profileren. Per 2020 is een nieuwe economische beleidsnota opgesteld. Die geeft richting aan het economisch beleid van Bernheze tot 2025. De rol van de gemeente is faciliteren en niet adviseren en/of financieren. Verder blijft Heesch-west een project met grote financiële risico's. De insteek is een bedrijventerrein met draagvlak van de omwonenden. Participatie is van groot belang. De SP Bernheze wil ruimte voor de ideeën van de buurtbewoners uit Heesch, Geffen en Vinkel. Neem actievoerders serieus in dit dossier.

7.5: Ondernemingspolitiek en MVO

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) staat ook na 2022 centraal. De gemeente Bernheze heeft oog voor de positie van kleine zelfstandigen en echte familiebedrijven in het buitengebied. Deze bedrijven verkeren nu in een moeilijke situatie. Maximale inzet voor de levensvatbaarheid van deze bedrijven is de insteek van de SP. Deze bedrijven horen bij de economische dragers van Bernheze. De gemeente kan meer met deze groep ondernemers meedenken. Zij zijn tenslotte verantwoordelijk voor een flink stuk werkgelegenheid binnen de gemeentegrenzen. Ook na maart 2022 wil de SP de ondernemers van Bernheze tot steun zijn door efficiënte en heldere regelgeving. Voorbeelden:

- Snelle en betaalbare procedures bij uitbreiding of verhuizing van ondernemingen.
- Geen vergunningenbeleid dat een molensteen is om de nek van de ondernemer die vooruit wil.
- De SP wil vooral 'sociale' ondernemingen een steun in de rug geven.
- Met PSO (Prestatieladder Sociaal Ondernemen) gecertificeerde bedrijven doet de gemeente bij voorkeur zaken.

Juist nu moeten we uitsluiting van mensen met weinig kansen op de arbeidsmarkt voorkomen. Bestrijding van jeugdwerkloosheid blijft van groot belang. Bestuurlijk vergt **MVO** ondernemend gedrag. Er is een cultuur van beleidsmedewerkers die in de frontlinie op zoek zijn naar mogelijkheden (DIM-denkers) in plaats van naar moeilijkheden (DOEM-denkers). Wethouders leggen permanent een relatie tussen hun portefeuille en MVO. De **SP** wil bij aanbestedingen 'het MVO-niveau' van de inschrijvers mee laten wegen in de gunning. Ondernemingen die iets terug doen voor de zwakkeren in de samenleving verdienen op die manier de steun van de gemeente. Social Return blijft stevig ingebed in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid.

7.6 Werkgelegenheid voor iedereen

Het is voor Bernheze van groot belang dat inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij. Het hebben van een betaalde baan is daarbij van belang. Onafhankelijk van de reden voor de afstand tot de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld handicap, afkomst, leeftijd of opleidingsniveau) zal de gemeente alles doen wat binnen de mogelijkheden ligt om een succesvolle plaatsing te realiseren. Dit kan gebeuren door: de inzet van compenserende maatregelen, coaching en begeleiding, opleiding of het voorzien van werkplekaanpassingen.

Als een plaatsing binnen de reguliere arbeidsmarkt niet mogelijk is zal de gemeente voorzien in de beschutte werkplek. Hierbij zal het landelijk opgelegde quotum worden gehaald en indien nodig zal er in positieve wijze worden afgeweken.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld. Bernheze zet als gemeente in op een verdere verhoging van het percentage personeel met een beperking. Dit wordt tevens als voorwaarde gesteld aan bedrijven en instellingen waarvan de gemeente opdrachtgever of subsidieverstrekker is. De gemeente Bernheze blijft ook na 2022 PSO-gecertificeerd.

Samenvatting in 6 SP-eerpunten

SP-eerpunt-1 = zelfstandigheid

Bernheze blijft een zelfstandige gemeente;
Groot, groter, het grootst is zeker niet beter!

SP-eerpunt 2 = woningbouw

Sociale huurwoningen, bij tekorten per kern, desnoods zelf bouwen door de gemeente;
Betaalbaar bouwen in eigen beheer voor jongeren;
Bouwen van seniorenwoningen in alle kernen.

SP-eerpunt 3 = milieu

CO₂ neutraal;
Cradle tot cradle.

SP-eerpunt 4 = volksgezondheid

Geen megastallen erbij;
Bestrijden fijnstof uitstoot.

SP-eerpunt 5 = sociale voorzieningen

Meer voor mensen met minder;
Social return uitbreiden bij aanbesteding;
PSO-certificering vereist bij aanbesteding;
Geen bezuinigingen op subsidie jeugdleden (<16 jaar) van verenigingen en clubs.

SP-eerpunt 6 = WMO Zorg

Geen bezuinigingen op WMO zorg;
Kwaliteit staat voorop in de WMO;
WMO-gelden oormerken;
De reserves in sociaal domein exclusief besteden aan zorg.